

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

**за результатами громадського обговорення ОПП «Право» за спеціальністю D8 «Право»
на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти**

№ з/п	Складові ОП	Пропозиції	Рекомендації	Результати обговорення	Обґрунтування
1	ОК 5 «Філософія» та ОК 6 «Політологія» (ОП 2025)	Вилучити з циклу загальної підготовки дисципліни «Філософія» (ОК 5, 4 кр.) та «Політологія» (ОК 6, 4 кр.)	Наталія ЧУДИК, гарант ОПП; Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК	Повністю враховано	Змістове наповнення дисципліни «Філософія» у повному обсязі охоплюється обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки «Філософія права» (ОК 16 ОП 2026), яка забезпечує формування у здобувачів вищої освіти філософсько-правового світогляду, методологічної культури юридичного мислення та аксіологічних засад правничої діяльності. Проблематика політичної системи, форм державного правління, інститутів громадянського суспільства та механізмів реалізації публічної влади системно висвітлюється в рамках дисциплін «Теорія держави і права» та «Конституційне право України». Вилучення зазначених дисциплін усуває дублювання навчального матеріалу, раціоналізує структуру циклу загальної підготовки та вивільняє кредити для посилення фахової складової освітньої програми в інтересах здобувачів.
2	ОК 9 ОП 2026 — нова дисципліна	Додати до циклу загальної підготовки нову обов'язкову дисципліну «Основи національного спротиву» (ОК 9, 5 кредитів, залік)	Володимир ГЕВКО, Голова Господарського суду Тернопільської області; Наталія ЧУДИК, гарант ОПП	Повністю враховано	В умовах збройної агресії Російської Федерації проти України та введення правового режиму воєнного стану підготовка майбутніх правників набуває особливого державотворчого значення. Введення дисципліни «Основи національного спротиву» забезпечить формування у здобувачів вищої освіти системних знань про правові засади національної безпеки та оборони держави, конституційні обов'язки громадянина в умовах збройного конфлікту, механізми цивільного захисту та правового режиму воєнного стану. Опанування зазначеної дисципліни є необхідною умовою підготовки правника, здатного кваліфіковано діяти та надавати правову допомогу громадянам в екстремальних умовах сьогодення.
3	ОК 2 «Історія державності та культура України»	Зменшити обсяг ОК 2 «Історія державності та культура	Наталія ЧУДИК, гарант ОПП	Повністю враховано	Правовий та державотворчий аспект розвитку української державності комплексно і з належною науковою глибиною висвітлюється у самостійній обов'язковій дисципліні «Історія держави і права України» (ОК 11, 5 кр.), що входить до циклу

№ з/п	Складові ОП	Пропозиції	Рекомендації	Результати обговорення	Обґрунтування
		України» з 4 до 3 кредитів			професійної підготовки. Зменшення обсягу ОК 2 до 3 кредитів ЄКТС дозволяє зберегти культурологічну, загальноісторичну та національно-патріотичну складову курсу, уникнувши при цьому дублювання правової проблематики. Вивільнені кредити перерозподілено на користь введення дисципліни «Основи національного спротиву», що відповідає актуальним суспільним потребам і запитам здобувачів освітньої програми.
4	ОК 4 «Англійська мова»	Збільшити обсяг ОК 4 «Англійська мова» з 6 до 8 кредитів	Андрій ГРИНЯК, д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України; Світлана ГРИНЬКО, д.ю.н., професор, заслужений юрист України	Повністю враховано	Поглиблення євроінтеграційних процесів, участь України у міжнародних правових механізмах та розширення програм академічної мобільності (Еразмус+) формують об'єктивну потребу у підвищенні рівня іншомовної правничої компетентності здобувачів вищої освіти. Збільшення обсягу дисципліни до 8 кредитів ЄКТС забезпечить системне опанування здобувачами юридичної термінології англійською мовою, навичок аналізу іноземних нормативно-правових актів, прецедентної практики міжнародних судових органів, а також підготує їх до участі у міжнародних правових змаганнях (moot court competitions) та академічних стажуваннях за кордоном, що суттєво підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці.
5	ОК 11 (2025) / ОК 10 (2026) «Теорія держави і права»	Збільшити обсяг ОК «Теорія держави і права» з 8 до 9 кредитів	Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК; Наталія ЧУДИК, гарант ОПП	Повністю враховано	«Теорія держави і права» є системоутворюючою фундаментальною дисципліною, що формує у здобувачів вищої освіти категоріально-понятійний апарат, необхідний для повноцінного засвоєння всіх галузевих юридичних курсів. Збільшення обсягу до 9 кредитів ЄКТС зумовлено необхідністю розширення тематичних блоків, присвячених доктрині верховенства права, правам людини як вищій соціальній цінності, проблемам правозастосування та забезпечення законності в умовах воєнного стану, а також поглибленого опрацювання методології наукового юридичного дослідження — як необхідної основи для написання здобувачами курсових і кваліфікаційних робіт.

№ з/п	Складові ОП	Пропозиції	Рекомендації	Результати обговорення	Обґрунтування
6	ОК 13 (2025) / ОК 12 (2026) «Правові інституції України»	Збільшити обсяг ОК «Правові інституції України» з 4 до 5 кредитів	Олег ВИЙВАНКО, Голова Тернопільського міськрайонного суду; Тарас БУДЗ, Голова ради адвокатів Тернопільської області	Повністю враховано	Масштабне реформування судової системи, органів прокуратури та адвокатури в контексті виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС обумовлює необхідність суттєвого розширення змістового наповнення дисципліни. Збільшення обсягу до 5 кредитів ЄКТС дозволить забезпечити здобувачам ґрунтовне вивчення актуальних змін у системі правових інституцій України в умовах воєнного стану, новітнього законодавства про судоустрій та статус суддів, реформи прокуратури й адвокатури відповідно до стандартів ЄС. Зазначене є критично важливим для формування у здобувачів практичної здатності до кваліфікованої взаємодії з правозастосовними органами.
7	ОК 14 (2025) / ОК 13 (2026) «Історія держави і права зарубіжних країн та римське право»	Збільшити обсяг дисципліни з 4 до 5 кредитів	Валентина СЛОМА; Андрій ГРИНЯК, д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрН України	Повністю враховано	Римське приватне право є першоджерелом і доктринальною основою сучасних правових систем континентальної Європи, формуючи у здобувачів вищої освіти глибоке розуміння інституційної природи цивільного, зобов'язального та сімейного права. Збільшення обсягу до 5 кредитів ЄКТС забезпечить поглиблений порівняльно-правовий аналіз правових систем держав — членів Європейського Союзу, що є особливо актуальним в умовах гармонізації законодавства України з <i>acquis communautaire</i> та підготовки здобувачів до правничої діяльності в умовах інтегрованого європравового простору.
8	ОК 15 (2025) / ОК 14 (2026) «Конституційне право України»	Збільшити обсяг ОК «Конституційне право України» з 4 до 5 кредитів	Олег ВИЙВАНКО, Голова Тернопільського міськрайонного суду; Наталія ЧУДИК, гарант ОПП	Повністю враховано	Конституційне право є провідною галуззю національної правової системи, норми якої мають пряму дію та слугують фундаментом для всіх інших галузей права. В умовах конституційних перетворень, пов'язаних із поглибленням євроінтеграції, реформуванням судової гілки влади та функціонуванням правового режиму воєнного стану, збільшення обсягу до 5 кредитів ЄКТС забезпечить здобувачам ґрунтовне вивчення механізмів конституційного контролю, гарантій захисту конституційних прав і свобод людини та громадянина, а також практики Конституційного Суду України — що є базовою компетентністю для здійснення будь-яких юридичних функцій.
9	ОК 17 (2025) / ОК 16 (2026)	Зменшити обсяг ОК «Філософія	Наталія ЧУДИК, гарант	Повністю враховано	Дисципліна «Філософія права» зберігає у повному обсязі всі ключові змістові модулі — онтологію та гносеологію права, аксіологічні

№ з/п	Складові ОП	Пропозиції	Рекомендації	Результати обговорення	Обґрунтування
	«Філософія права»	права» з 5 до 4 кредитів	ОПП; Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК		засади правничої діяльності, методологію юридичного пізнання та філософські концепції праворозуміння. Оптимізацію обсягу з 5 до 4 кредитів ЄКТС здійснено шляхом усунення тематичного перетину з курсом «Теорія держави і права» (ОК 10) в частині загальнотеоретичних концепцій правових принципів і праворозуміння, що дозволяє уникнути дублювання при збереженні цілісності філософсько-правової підготовки здобувачів на належному науковому рівні.
10	ОК 19 (2025) / ОК 18 (2026) «Цивільне право (Загальна частина)»	Зменшити обсяг ОК «Цивільне право (Загальна частина)» з 6 до 5 кредитів	Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК; Світлана ГРИНЬКО, д.ю.н., професор, заслужений юрист України	Повністю враховано	Зменшення обсягу ОК «Цивільне право (Загальна частина)» з 6 до 5 кредитів ЄКТС здійснено шляхом раціонального перенесення окремих тематичних блоків щодо речових прав та окремих видів зобов'язань до курсу «Цивільне право (Особлива частина)», що забезпечує більш логічну, послідовну та дидактично обґрунтовану структуру викладення цивілістичного матеріалу для здобувачів. Сукупний обсяг цивільно-правової підготовки (ОК 18 + ОК 19 = 14 кредитів у ОП 2026) залишається достатнім для формування у здобувачів системних компетентностей у сфері приватного права.
11	ОК 21 (2025) / ОК 20 (2026) «Кримінальне право (Загальна частина)»	Зменшити обсяг ОК «Кримінальне право (Загальна частина)» з 10 до 9 кредитів	Тарас БУДЗ, Голова ради адвокатів Тернопільської області; Олег ВИЙВАНКО, Голова Тернопільського міськрайонного суду	Повністю враховано	Зменшення обсягу з 10 до 9 кредитів ЄКТС проведено шляхом усунення змістового перетину з дисципліною «Кримінальний процес» (ОК 22) в частині загальних засад кримінальної відповідальності та принципів кримінального судочинства, які доцільніше розглядати в процесуальному контексті. При цьому збережено у повному обсязі вивчення здобувачами вчення про склад злочину, систему та види покарань, інститути звільнення від кримінальної відповідальності та покарання — як фундаментальних елементів фахової кримінально-правової підготовки майбутніх правників.
12	ОК 28 (2025) / ОК 27 (2026) «Цивільний процес»	Збільшити обсяг ОК «Цивільний процес» з 6 до 7 кредитів	Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК; Олег ВИЙВАНКО,	Повністю враховано	Цивільне процесуальне право є однією з ключових прикладних дисциплін, що безпосередньо забезпечує формування у здобувачів практичних навичок судового представництва та захисту прав і законних інтересів фізичних і юридичних осіб. Збільшення обсягу до 7 кредитів ЄКТС зумовлено необхідністю включення до змісту курсу

№ з/п	Складові ОП	Пропозиції	Рекомендації	Результати обговорення	Обґрунтування
			Голова Тернопільського міськрайонного суду		актуальних тематичних блоків щодо спрощеного позовного провадження, функціонування електронного судочинства, інститутів медіації та примирних процедур, а також процесуальних особливостей розгляду справ в умовах воєнного стану. Це відповідає запити практикуючих юристів та роботодавців на посилення практичної складової підготовки здобувачів.
13	ОК 30 (2025) / ОК 29 (2026) «Криміналістика»	Збільшити обсяг ОК «Криміналістика» з 4 до 5 кредитів	Олег ВИЙВАНКО, Голова Тернопільського міськрайонного суду; Тарас БУДЗ, Голова ради адвокатів Тернопільської області	Повністю враховано	Збільшення обсягу дисципліни «Криміналістика» до 5 кредитів ЄКТС продиктовано стрімким розвитком цифрової криміналістики, методів розслідування кіберзлочинів та нагальною потребою у формуванні у здобувачів компетентностей із документування воєнних злочинів — що набуло виняткової практичної актуальності в умовах збройного конфлікту. Додатковий кредит спрямовується на поглиблене опрацювання тактики проведення слідчих (розшукових) дій із застосуванням новітніх інформаційних технологій, роботи з електронними доказами та міжнародних стандартів фіксації злочинів проти людяності.
14	ОК 31 (2025) / ОК 30 (2026) «Захист прав людини та практика Європейського суду з прав людини»	Зменшити обсяг ОК «Захист прав людини та практика Європейського суду з прав людини» з 5 до 4 кредитів	Наталія ЧУДИК, гарант ОПП; Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК	Повністю враховано	Прецедентна практика Європейського суду з прав людини та конвенційні механізми захисту основоположних прав і свобод людини системно інтегровані до змісту суміжних дисциплін: «Конституційне право України» (ОК 14), «Право Європейського Союзу» (ОК 24) та «Міжнародне публічне право» (ОК 25). Зменшення обсягу до 4 кредитів ЄКТС здійснено шляхом усунення тематичного дублювання із зазначеними курсами при збереженні ключових блоків дисципліни: поглибленого аналізу прецедентної практики ЄСПЛ за окремими статтями Конвенції, процедури подання індивідуальних заяв, критеріїв їх прийнятності та механізму виконання рішень Суду державами-членами Ради Європи — що становить основу фахової підготовки здобувачів у сфері міжнародного захисту прав людини.